

In Memoriam : Dr. Guido Provoost

L. WILS

Op 29 december 1981 leed de geschiedschrijving van de Vlaamse beweging een zwaar verlies door het vroegtijdig overlijden van Dr. Guido Provoost, werkleider aan de Rijksuniversiteit te Gent en lector aan de Rijksuniversiteit te Rijsel (Lille III).

Hij was geboren in Brugge op 7 november 1940 en bezocht daar het Sint-Leocollege. Te Gent studeerde hij staats- en sociale wetenschappen vanaf 1960, en hij behaalde er in 1964 de licentie in de diplomatieke wetenschappen. Daarna was hij twee jaar lang verbonden aan het Instituut voor Sociale Wetenschappen in Den Haag. In 1966 keerde hij terug naar Gent, waar hij assistent werd bij Prof. Theo Luykx, de titularis van de leerstoel Hedendaagse politieke geschiedenis aan de Rechtsfaculteit.

Op 3 februari 1975 promoveerde Guido Provoost met de grootste onderscheiding tot doctor in de diplomatieke wetenschappen, op een proefschrift „Het Frans-Belgisch militair akkoord van 7 september 1920”. Dat werk werd als eerste nederlandstalig werk bekroond met de tweejaarlijkse Pierlotprijs en uitgegeven in twee lijvige delen onder de titel „Vlaanderen en het militair-politiek beleid in België tussen de twee Wereldoorlogen”.

Het is een bijzonder rijk gedocumenteerd boek, waarvoor binnen- en buitenlandse archieven (vooral de Franse), de kranten en de Parlementaire Handelingen een massa belangrijke en grotendeels onbekende gegevens hadden opgeleverd. Dr. Provoost had er blijk gegeven van een ondernemende en fijne speurzijn, bijvoorbeeld in het uittekenen van de buitenissige ideeën in de militaire clan rond koning Albert en in het ontrafelen van de zaak van de vervalste tekst van het Militair Akkoord, waarvan de publicatie in 1928 Nederland tegen België opzette. Wel kon hij zijn overvloedig materiaal niet altijd de baas, zodat de synthese de wensen overliet.

Een grote verdienste van Provoosts hoofdwerk was dat hij zijn onderwerp nu eens niet behandelde vanuit het standpunt van de regering, de legerleiding of de administratie van Buitenlandse Zaken, van waaruit alle vroegere studies waren geschreven. Het blijft de vraag of het standpunt van de Vlaams-nationalistische oppositie, dat hij als leidraad nam, een betere invalshoek bood voor een wetenschappelijke benadering.

Het bood zeker een stimulans voor de historische activiteit van de auteur. In 1973 had hij al, samen met Dr. W. Vandensteene, een bibliografie gepubliceerd „Vijfentwintig jaar Vlaamse beweging, 1945-1970”. In 1977 ver-

scheen van zijn hand een „voorlopige” biografie van Ward Hermans bij diens tachtigste verjaardag. Twee jaar later publiceerde hij zijn vierde boek, „De Vossen. 60 jaar Verbond van Vlaamse Oudstrijders (1919-1979)”. Dit gaf hij „een vormende opdracht” mee: reserve-officier Provoost was ook secretaris-generaal van het Verbond van Vlaamse Oudstrijders, waarvan hij vooral de antimilitaristische traditie wilde doen herleven. Zijn laatste historische opzoekingen waren gericht op pacifistische organisaties in Vlaanderen tussen de twee Wereldoorlogen, terwijl hij ook een geschiedenis van de Vlaamse Toeristenbond voorbereidde.